

Boerenerfgoed

Zonder stolpen zou Noord-Holland niet meer bestaan. Zonder zijn erfenis van eigenzinnige boerderijen die zowel de kim van het platteland als de kom van menig dorp bepaalt zou je je overal elders kunnen waken. Die volstrekt unieke identiteit is het waard gekoesterd te worden. Gemeenten spelen daar een belangrijke rol in. Met 'stolpvriendelijk' beleid kan het behoud van (stolp-)boerderijen bevorderd worden. Een flink aantal gemeenten doet zijn uiterste best om stolpen overeind te houden, wars van eurogarende projectontwikkelaars en wilde plannen voor uitbundige 'poenhoeves'. Andere gemeenten willen wel maar kunnen niet vanwege bijvoorbeeld een beperkt apparaat en dan zijn er ook nog gemeenten die geheel niets met behoud ophebben, -gelukkig een minderheid-. De Boerderijstichting ontwikkelt

samen met het Steunpunt Cultureel Erfgoed nu een 'gereedschapskist' waarbij gemeenten een wegwijzer wordt geboden naar toepasbare regelingen bij bijvoorbeeld bestemmingsplannen, zoals die van het provinciale beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing. Wij hopen alle gemeenten deze 'stolpen-toolkit' in 2006 aan te kunnen bieden.

Erf

In dit nummer (wederom) aandacht voor het boerenerf. Met de leden-excursie die dit jaar de drie mooiste boerenerven van Noord-Holland op het programma heeft. Een unieke kans om een traditioneel stolpen-erf te bezichtigen; de bon voor deelname staat op pagina 7. Ook nieuws van de pomologische vereniging die de authentieke hoogstamboomgaarden en fruitrassen

Bijdrage 2005

Heeft u uw bijdrage voor 2005 (€ 15,-, meer is welkom) nog niet over kunnen maken? Kan alsnog op onze giro 33 33 81 t.g.v. Boerderijstichting Noord-Holland, Bergen. De volgende Nieuwsbrief die in december verschijnt, komt in een nieuwer jasje. Daarbij gevoegd gaat dan de acceptgiro voor 2006, zodat wij met de ledenadministratie kalendergewijs in de pas gaan lopen. ▲

in ere wil houden en over de voorbeelden die met borden gemarkeerd op vier plekken in de Beemster zijn opgesteld.

Een tragische noot: een der belangrijkste pleitbezorgers voor de instandhouding van het authentieke boerenerf en auteur van vele publicaties, Rob Leopold, overleed in de maand juni j.l. ▲

Voor de historische stolp 't Verbonden Hoofd' aan de Oudelandsdijk in Spijkerboor is een sloopvergunning afgegeven. De Boerderijstichting maakt bezwaar.

FOTO'S: MART GROENTJES

Boerderijboek Haarlemmermeer

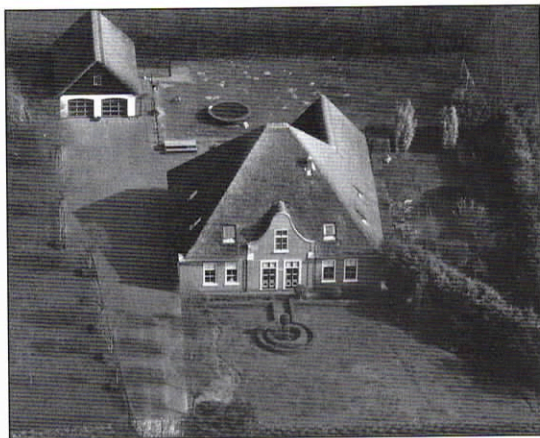
De 'Stichting Meer-Historie' presenteerde deze zomer het boek dat oorspronkelijk voor het Boerderijjaar 2003 stond gepland. Maar wat in een goed vat zit, enzovoort. De stichting is er in geslaagd een compleet boekwerk samen te stellen van de boerderijen in de Haarlemmermeer en hun bewoners. Landelijke bouwkunst hand in hand met de bijbehorende geschiedenis van eigenaren en bewoners. Boerderijen, (groot)grondbezitters en boeren in één band. Dit maakt het boek tot een unieke uitgave en bevat vele, nog nimmer gepubliceerde foto's. Het 224 pagina's dikke

boek is in full-color uitgevoerd en behandelt de bevolking van de Meer, de landbouwontwikkeling, het landbouwonderwijs, de rol van het paard, de boerderijtypen in de droogmakerij en een beschrijving van 66 boerderijen. Zoals de 'Tolstee' bij Hoofddorp, een boerderij van het Noord-Hollandse stolptype!

Het boek is te koop via genoemde stichting te Hoofddorp door € 26,- (incl. 3,50 verzendkosten) over te maken op girorekening 3511852. Even vermelden 'Boerderijboek 2005' en dan krijgt u alle Haarlemmermeerse boerderijen in de bus.

INHOUD

- ▲ *Open dag Cronenburg Castricum*
- ▲ *Aardwarmte*
- ▲ *Stolp vernieuwd*
- ▲ *Drie excursies boerenerven*
- ▲ *Het boerenhek*
- ▲ *Greta's Hoeve*
- ▲ *Met POM de boom in*
- ▲ *De logica van de schoonheid*
- ▲ *Stolpen in het nieuws*

Westbeemster

Jisperweg 129

Een plaatje van een geheel gerenoveerde stolpboerderij! Deze historische (origineel bouwjaar ca. 1612), ruim ingedeelde en sfeervolle boerderij is gelegen in het werelderfgoed De Beemster!! Op het perceel (4.700 m²) treft u naast de luxe woonboerderij (waarbij de authentieke details zijn behouden) een keurig verzorgde, onder architectuur aangelegde tuin aan alsmede een grote garage/schuur (ca. 415 m²). De stadge, diepe siertuin langs de zuidgevel is voorzien van diverse terrassen, prieeltjes, vijverpartijen en speelgelegenheden.

De mogelijkheid bestaat om een hoefslag/paardenbak te creëren, drainage is reeds aanwezig.

Vraagprijs € 1.095.000,- k.k.

Tel. 0299 - 68 37 68
Middenweg 152 - Middenbeemster
www.trompgarantiemakelaars.nl

Utiliteitsbouw • Bungalows • Bouwadvies
Verbouwingen • Onderhoud/Reparaties

Postbus 70, 1462 ZH Middenbeemster
Tel. 0299-681436/683201 - Fax 0299-683945

*Sinds 1924 een
begrip in de regio*

DORPSSTRAAT 179 1689 GB ZWAAG
TELEFOON: 0229 - 262140 FAX: 0229 - 581108

Bel De Houtarts!

Ruim 40 jaar gespecialiseerd in:

- Onderzoek op houtaantasting
- Bestrijding houtworm, huisboktor en bonte knaagkever
- Zwamsanering op hout en muurwerk
- Constructief herstel van verzwakte balken en houtconstructies met epoxytechnieken
- Verkoop van producten voor vakman en doe-het-zelver
- KOMO, ISO 9001, VCA* gecertificeerd en lid NVO

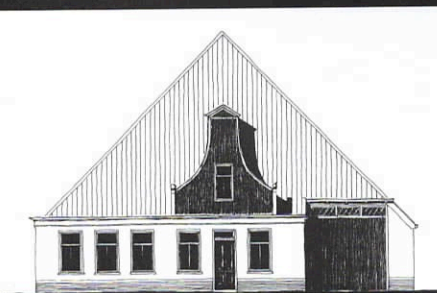
HEERHUGOWAARD NIJVERHEIDSPLEIN 7 (072) 574 18 56 www.vanlierop.nl

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw, restauratie, renovatie, onderhoudswerken en projectontwikkeling.

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

vierkant achter uw stolp
architectenburo ir henri leloup bv

warder 132 1473 ph warder
tel. 0299 - 401 380
www.leloup.nl

Frans Commandeur

Tuinontwerpen

- ontwerp en advies
- projectbegeleiding
- aanleg en onderhoud
- (authentieke) boerenerven

*Wij vinden dat u het buiten
net zo goed moet hebben als binnen*

Bernhardstraat 23, 1616 BH Hoogkarspel • tel: 0228-567263 • fax: 0228-567283
mobiel: 06-51207915 • www.franscommandeur.nl

Noteer in uw agenda: zondag 25 september de unieke kans Cronenburg te bezichtigen.

Open dag Cronenburg Castricum

In het land aan de oostzijde van Castricum staat een bijzonder complex. De Kasteelplaats Cronenburg, in vroeger tijd 'Het Huis te Castricum' geheten en oorspronkelijk daterend uit de tweede helft van de 13^e eeuw. Verondersteld wordt dat het kasteel in de 16^e eeuw is verwoest. Alleen nog de contouren van de slotgracht zijn nu nog in het weiland te herkennen.

FOTO: WERKGROEP OUD CASTRICUM

Kasteelplaats en boerderij Cronenburg in het landschap van Castricum. Met de open dag te bezichtigen.

In het terrein bevinden zich, behalve resten van kasteel Cronenburg, ook sporen van bewoning uit de Late IJzertijd, Romeinse tijd en de Middeleeuwen. In dit historische landschap is boerderij Cronenburg prominent aanwezig. De ligging en het imposante silhouet zijn van grote landschappelijke waarde en vanwege de relatie met het kasteel Cronenburg is bovendien de historische waarde groot. De boerderij is al lange tijd niet meer als agrarisch bedrijf in gebruik. De omliggende landerijen worden als natuurgebied beheerd. Ondanks dat het gehele gebied Cronenburg inclusief de boerderij, sinds 2003 een provinciaal archeologisch monument is, betekent dit niet dat de toekomst van de boerderij is veiliggesteld. De boerderij is particulier bezit en de beheerder doet er alles aan om de boerderij wind- en waterdicht te houden. Het onderhoud is echter kostbaar, -om over een volledige restauratie naar niet te spreken-. Als het onderhoud aan de boerderij wordt gestaakt, dreigt deze aan de elementen van weer en wind overgeleverd te worden en daarmee, evenals het kasteel, onzichtbaar te worden.

Bouwgeschiedenis

De huidige boerderij dateert waarschijnlijk van voor 1729 en is waarschijnlijk gebouwd

op de kelders van een voorganger. Bij een verkoping in 1816 wordt de boerderij beschreven als '... een kapitale en mooi gelegen 'Huismanswoning' (boerderij) genaamd het Huis Cronenburg met stalling voor 40 koeien en drie paarden, drie ruime gewelfde kelders...' Daarmee kan gezegd worden dat Cronenburg voor die tijd een groot boerenbedrijf was.

Bij een verbouwing zijn twee van de drie gewelfde kelders opgeofferd voor het verlagen van de vloer in het woongedeelte. Aan de bouwsporen in het muurwerk is duidelijk te zien dat er in de loop der eeuwen nogal wat veranderingen hebben plaatsgevonden.

Open voor bezoek

Op zondag 25 september, van 10 tot 16 uur, staat de boerderij Cronenburg (in dit 'Jaar van het Kasteel') open ter bezichtiging, een activiteit van de Werkgroep Oud Castricum. Tijdens de openstelling is een informatiestand aanwezig, wordt een beeldpresentatie verzorgd en is de Boerderijstichting vertegenwoordigd met een kleine expositie. Voor twee euro is een informatiegidsje verkrijgbaar. Om veiligheidsredenen zullen geen auto's worden toegelaten. Kasteelplaats Boerderij Cronenburg staat aan het einde van een lange oprijlaan en is bereikbaar vanaf de Heemstederweg.

De overgebleven gewelfde kelder met de opmerkelijke boognissen.

FOTO: WERKGROEP OUD CASTRICUM

Het mooie 'thuiskomen'; *in een stolp van Maarten Koning*

BOUWKUNDIG ONTWERP-
EN TEKENBUREAU
KONING BV

SCHREPEL 12 DE GOORN - TEL.: 0229 - 540996
WWW.MAARTEN-KONING.NL

Dorpsstraat 117 - Nibbixwoud (fietsroute 1 nr. 4)

Onze vakmensen
hebben een
typisch oog
voor details,
of het nu
restaurantie,
renovatie of
nieuwbouw is.

Bouwbedrijf
G.J. Rotteveel & Zn. v.o.f.

AANNEMERS B. & U.

*Voor alle
bouwwerken
op en om
het boerenerf.*

ZUIDERVAART 133, 1847 LK ZUID SCHERMER
TELEFOON 072 - 5044256, FAX 072 - 5044513

Majoor
meubelmakerij, schuifwanden
en kastsystemen op maat

vakwerk op maat

Dijk 118 - 120, 1721 AJ Broek op Langedijk
Telefoon: 0226 - 34 40 42, Fax: 0226 - 34 15 90
Mobiel: 06 - 51 37 58 31

AANNEMERSBEDRIJF WEST-FRIESLAND

AWV
www.awfbouw.nl Tel.: 0228 56 17 33
info@awfbouw.nl Fax.: 0228 56 37 86
Dr. Nuyensstraat 20 1617 KC Westwoud

- Nieuwbouw
- Renovatie
- Utiliteitsbouw
- Verbouw
- Restauratie
- Nieuw/Verbouw stolpboerderijen

BouwNed

STUKADOORSBEDRIJF
G.A. den Nijss

- Sierpleisterwerk
- Lijstwerk
- Gevelisolatie
- NOA erkend stukadoor

Laanenderweg 51a, 1812 PW Alkmaar
t. 072 5401470, f. 072 5405637, m. 06 55370131

Onderlinge Verzekeringsmaatschappij
De Veenhoop

Hoornseweg 2
1687 ND WOGNUM
telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl

Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steenriet vanaf € 1,85 %

Aardwarmte

FOTO: ELLA TILGENKAMP

De familie Groenewegen liet aardwarmte aanleggen bij hun nieuwgebouwde boerderij.

In het systeem van aardwarmte wordt warmte aan de aarde onttrokken en door middel van bijvoorbeeld vloerverwarming ten nutte gemaakt. In een tijd dat energieprijzen alsmat stijgen, de energiebedrijven (met vorstelijk beloofde directie) onbelemmerd hun tarieven bepalen en de voorraad natuurlijke energiebronnen uitgeput dreigt te raken is aardwarmte een (snel groeiende) manier om in warmte in huis te voorzien. Het systeem bestaat al sinds 1870. Van een van onze leden, eigenaar van een installatiebedrijf gespecialiseerd in Aardwarmte-systemen, ontvingen wij een toelichting over de werking van het systeem in de vorm van een interview met verslaggever Leo van Gelderen (Noordhollands Dagblad, 25 oktober 2004).

Gasmeter kan voorgoed de deur uit

Een statement vol overtuiging uit de mond van Donald Harte. Al vijftien jaar runt hij samen met echtgenote Anita als loodgieter zijn eenmansbedrijf. De laatste zes jaar heeft het duo zich vol overgave op de aardwarmte-techniek gestort. En het enthousiasme over deze techniek is alleen maar toegenomen. "De grap is dat deze techniek al uit 1870 stamt", glimlacht Harte. "In feite is het heel simpel. En werkt het als een koelkast. In de koelkast wordt de warmte aan de producten onttrokken en vervolgens afgevoerd via het raster aan de achterkant. Met het systeem dat ik installeer onttrek ik warmte aan de aarde en zorg er voor dat de warmte via bijvoorbeeld vloerverwarming (raster) de woning verwarmt. Wij zijn ervan overtuigd dat dit systeem in Nederland een enorme vlucht gaat nemen. De fossiele brandstof is eindig. En volgend jaar wordt het aardgas weer fors duurder."

Anita komt met een voorbeeld. "We hebben in Bergen een agrarisch bedrijf helemaal

van dit systeem voorzien. Die boerderij ligt ver van de weg en alleen de gasleiding aanleggen zou 50.000 euro kosten. De eigenaar heeft nu voor minder een complete installatie en heeft het gasbedrijf helemaal niet meer nodig. Bovendien bespaart hij op jaarbasis veertig procent op zijn energierekening." (zie interview met de familie Groenewegen in het boek *De Stolp te kijk*, red.).

Bedrijfsmotto

Onder het bedrijfsmotto 'Van aardwarmte naar haardwarmte' timmert het bedrijfje aan de weg. Waarom veel mensen al niet veel eerder op aardwarmte zijn gestapt, kan hij niet verklaren. "Misschien is men toch een beetje behoudend. Maar de mensen moeten eens kijken naar Zwitserland. Daar wordt zeventig procent van de huizen via dit systeem verwarmd. Nee, veel ruime vraagt het niet. Je hoeft geen grote tuin te hebben. Voordat de boel wordt geïnstalleerd, komt een gespecialiseerd bedrijf een bron slaan. Je kunt ook zeggen dat het als een cv werkt. Ik zet de installatie neer. Het water wordt aan de ene kant opgepompt en via de installatie verdwijnt het weer in de bodem. Maar niet voordat de energie in warmte is omgezet."

Vanuit het eigen bedrijf in Aartswoud kan Harte waar nodig alles controleren. Anita: "Wij zijn on-line met onze klanten. Als er iemand belt met een vraag of een eventuele storing kunnen we dat hier via de eigen computer oplossen of bijsturen. Mocht er gesleuteld moeten worden, gaan we naar de klant toe. Gelukkig is het Duitse merk dat wij voeren door en door getest. De fabrikant maakt alleen dit soort installaties en heeft het er niet als bijproduct bij. Dus is er veel kennis aanwezig".

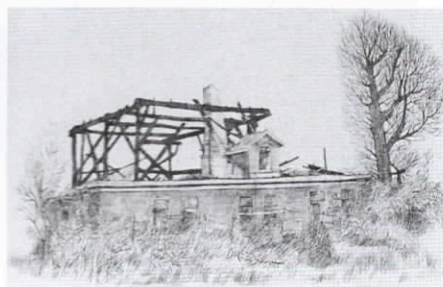
Bronnen

Beiden onderschrijven dat de weg die ze zijn ingeslagen deels wordt ingegeven door idealisme. "Op deze manier ontzie je toch de natuurlijke bronnen van de aarde. En het is milieuvriendelijk", zegt Donald Harte. "Dat geeft een goed gevoel. Het past bij me. Het leuke is ook dat niet een klus hetzelfde is. Ik vind dat boeiend. Al gaat ook mijn 'gewone' werk als loodgieter en elektricien ook door. Al hoop ik wel dat we de komende jaren ons meer en meer kunnen richten op de aardwarmte". Anita: "Je merkt trouwens aan de bezoeken aan onze site en de aanvragen dat de interesse

groeiende is. Dat verbaast me niets. We geven zo nu en dan ook lezingen. Dan leggen we de technieken en de voordelen van aardwarmte uit. Ik heb nog niet meegeemaakt dat men niet geïnteresseerd was. Integendeel. De reacties zijn enthousiast. Mijn gevoel zegt dat het de goede kant op gaat. Trouwens de mensen hoeven alleen hun gasrekening maar in de gaten te houden. Ik zou zeggen, neem daarna even de tijd om te gaan rekenen..."
Info: www.donaldharte.nl

Stolp vernieuwd

Een dubbele stolp met een beeldbepalend silhouet aan de rand van het Noordhollands Kanaal in Koedijk: de stolpkerk Nood Gods. In 1891 gebouwd door boer Kramer was deze boerderij tot 1911 agrarisch in gebruik. Daarna herbestemd tot zuivelmakerij, rubbermattenfabriek, sigarenmakerij (!) en tenslotte noodkerk. Najaar 2002 brandde de stolp goeddeels af. En nu, drie jaar later, wordt het beeld nog steeds bepaald door het macabere skelet van de onttekende boerderij.

TEKENING: WIL DE BIE

Inmiddels was de stolp gemeentelijk monument en was bij onderzoek mooi kleurgebruik van het houtwerk ontdekt. De woningstichting Goed Wonen kocht de stolp in 2004 aan en recentelijk zijn de nieuwbouwplannen gepresenteerd. Uitgangspunt is de restauratie en het nieuwe gebruik als appartementengebouw voor drie groepen dementerende bejaarden als onderafdeling van Lauwershof. De voor-gevel wordt in de oorspronkelijk staat herbouwd met dezelfde stenen cq voegwerk en de zijgevels en achterzijde worden aangepast naar de nieuwe functie. Dat geldt uiteraard ook voor het interieur rond de vierkantsconstructie met (slaap-)kamers en zelfs een *snoezelbadkamer*. Achter de stolp komt een kapberg, verdiepte parkeerplaatsen en een tuin. Een initiatief dat een forse pluim verdient en een voorbeeld is voor soortgelijke gevallen. De nieuwe naam is Kramerhoeve.

Bijzondere najaarsexcursie naar het boeren erf

Drie excursies voor leden

FOTO: ARTHUR SCHAAFSLANDSCHAP NOORD-HOLLAND

De tuin en het erf van de stolp Vredenburg in Zuidoostbeemster zijn te bezichtigen op zaterdag 1 en zondag 16 oktober.

Dit jaar zijn in het hele land bijzondere boerenerven en -tuinen voor het publiek opengesteld met de campagne 'Kijk mijn erf'. In Noord-Holland zijn dat drie boerenerven met elk een eigen inrichting en traditie. Voor onze leden is er de unieke kans één van de boerenerven aan de hand van een rondleiding door de bewoners te bezoeken in de maand oktober (de interieurs van de boerderijen zijn overigens niet te bezichtigen).

- Kies een erf en datum uit; vul de bon verder in en stuur die zo snel mogelijk naar het secretariaat want het aantal deelnemers per rondleiding is uiteraard aan een maximum gebonden.
- Van Landschap Noord-Holland, dat de organisatie in de provincie uitvoert, ontvangt u vervolgens binnen 2 weken bericht of u tot de deelnemers behoort

en op welke tijd het boeren erf door u ontdekt kan worden (als u geen bericht krijgt behoort u helaas niet tot de deelnemers).

- Het door u gekozen erf bereikt u met eigen vervoer; de rondleidingen zijn kosteloos (voor rolstoelgebruikers en kinderen niet geschikt).

Dit zijn de drie boerenerven:

Zuidoostbeemster (zaterdag 1 en zondag 16 oktober)

Vredenburg, Zuiderweg 66, Ger Ernsting en Wilma Barendsen

Vanaf de oude poort met de naam Vredenburg leidt de blik via het met de boomgaard omzoomde toegangspad naar de mooi gerestaureerde stolp uit 1883. Zoals in de Beemster vaker voorkomt met een stenen topgevel met daklijst en versierde windveren. Vier leilindes filteren het zonlicht op de voorpui. Een forse walnoot en enkele platanen geven schaduw bij de schuur. Ger en Wilma zijn lyrisch over de familieboerderij in Zuidoostbeemster waar Ger geboren en getogen is. 'Onze boomgaard trekt altijd veel bekijks'. Een aantal van de fruitbomen is rond honderd jaar oud maar er is ook nieuwe aanplant. De

erfuitbreidingen vinden plaats aan de hand van veranderde omstandigheden, zo werd op het achtererf nog een haag geplant om de moderne manege van de buurman uit het zicht te houden.

Zuidshermer (zaterdag 8 oktober)
Singelhoeve, Zuidervaart 125, Nic en Jeanne Zonneveld

De boerenerven van de Schermer: Recht toe, Recht aan. Uitgetekend op de landmeterskaarten van de bedijkers uit 1632-1634 toen het grote Schermeer tot een platte, groene en agrarische vlakte werd getransformeerd. Met zo'n 150 stolpen temidden van groen geboomte als eilanden daarin. De stolpen op een terpje en typerend voor deze droogmakerij: de binnengracht, de dubbele singel. Handig voor de waterhuishouding en voor het weiden van het jongvee. Bovendien gaf zo'n dubbele waterpartij status en allure. Praktisch ook, want de uitgegraven grond diende voor de terp met de stolp als het ware op een sokkel en zorgde voor droge kelders. De Singelhoeve is zo'n typische Schermer ikoon. Prachtig boomrijk erf met de 'laaning' (oprijlaan), oorspronkelijke boomgaard en hakhoutbosje. De stolp met dubbel vierkant is in de 19^e eeuw aangepast. Opvallend is de strakke vorm, de verhoogde voorgevel met gootlijst en gesneden gootklossen en de houten 'darsweeg'.

FOTO: WIJNDEL JONGENS

Het boerenerf van de Singelhoeve in Zuidshermer is op 8 oktober open voor bezichtiging.

Hoogwoud (zaterdag 22 oktober)
Koningspade 23, John Kunis en Irma Stroet

Rond één van de Top 10 Stolpen uit onze videoserie ligt een authentiek boerenerf vol ontdekkingen. Enkele jaren geleden overleden de toenmalige bewoners, de gebroeders Beerepoot die jarenlang met hun zuster in de langhuisstolp boerden. Sinds 1923 was er binnen en buiten niets veranderd, de tijd had stilgestaan. De nieuwe bewoners die de stolp overnamen, ontdekten vele bijzondere elementen van een traditioneel West-Fries boerenerf. De 75 knotwilgen voor het boerengeriefhout, leilindes, oorspronkelijke houten hekken, een oude drinkkuil en de onvervalste plee. Dat alles langs nog overgroeide paadjes met boerengeeltjes en plavuizen. De 150 jaar oude perenboom gaf in hun eerste najaar op de stolp een enorme berg peren. Langs de muren onder het dubbele vierkant met de jaagbalk en katrollen voor de hooiberging, hangen de oude gereedschappen nog. John en Irma zijn vol goede moed begonnen aan de omvangrijke restauratie waarbij de instandhouding van de historische elementen voorop staat.

FOTO: WIJNDEL JONGENS

Erf en boomgaard van de langhuisstolp aan de Koningspade 23 in Hoogwoud zijn open op 22 oktober.

najaarsbezoek

Ondergetekende wil deelnemen aan het bezoek aan het boerenerf te

☐ Zuidoostbeemster	op zaterdag 1 oktober	☐ 14.00 uur	☐ 16.00 u.
☐ Zuidoostbeemster	op zondag 16 oktober	☐ 14.00 uur	☐ 16.00 u.
☐ Zuidshermer	op zaterdag 8 oktober	☐ 14.00 uur	☐ 16.00 u.
☐ Hoogwoud	op zaterdag 22 oktober	11.00 u.	

met 1 persoon
 met 2 personen

Naam: _____
Adres: _____
Postcode en woonplaats: _____
Telefoon en e-mailadres: _____
Datum: _____

Inzendingen worden behandeld naar volgorde van binnenkomst.

*Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijenstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
Per fax: 072- 581 68 87; per e-mail: stolpen@xs4all.nl*

AGRITEAM

MAKELAARS

TE KOOP

Noordbeemster, Schermerhornerweg 1

Fraaie stolpboerderij met zijstuk en enkele schuren op maar liefst 4.200 m² erf. De stolp heeft een woongedeelte bestaande uit hal, woonkamer, woonkeuken, bijkeuken, badkamer, bergruimte en vier slaapkamers.

De rest van de stolp is nog geheel vrij indeelbaar. Achter de stolp staan nog enkele oude schuurtjes en een bioloods van circa 160 m². Een object met veel mogelijkheden gelegen aan de doorgaande weg. Eventueel is er meer grond bij te koop.

Vraagprijs € 540.000,- k.k.

TE KOOP

Wijdewormer, Zuiderweg 61

Prachtig gelegen stolpboerderij met diverse schuren op twee kavels land, totaal groot 16.95.90 ha. Gelegen in de Groene Long van Noord-Holland. Wonen in een rustige, landelijke omgeving en toch op slechts 15 minuten afstand van het centrum van Amsterdam.

Een object met vele mogelijkheden.

TE KOOP

Sijbekarspel, Westerstraat 55

Stolpboerderij "De Postgalei". Monumentale stolpboerderij met dwarsend. Het betreft een fraaie grote stolp die thans nog agrarisch in gebruik is. De koeien staan nog op de lange regel. Het is een rijksmonument en verkeert in een goede staat van onderhoud. Twee gevels zijn voorzien van een mooie snijvoeg en de rieten kap is van recente datum. Op de voorgevel staat een mooie ronde schoorsteen. Dit is een object dat u de mogelijkheid biedt om tot een volledige nieuwe inrichting te komen naar eigen inzicht. De kavel grootte is circa 5.000 m². Wonen in een rustige, landelijke omgeving en toch op slechts 40 minuten afstand van Amsterdam.

Vraagprijs € 640.000,- k.k.

TE KOOP

Noordbeemster, Middenweg 45

Rijksmonumentale stolpboerderij "De Vlijthoeve" met stallen en schuren. De stolp heeft een dubbel houten vierkant en daardoor een zee van ruimte. In de stolp een woongedeelte met woonkamer en woonkeuken gescheiden door fraaie schuifdeuren, twee slaapkamers, een ruime badkamer, een opkamer boven de kelder. Op de verdieping een slaapkamer. De rest van de stolp is in gebruik als berging en bestaat nog uit de lange regel, de korte regel, een darsruimte en een hooizolder. Er staan drie schuren op het erf die voor diverse doeleinden geschikt te maken zijn. Het erf heeft twee uitritten naar de Middenweg en meet in totaal 7.450 m². Eventueel aan te kopen met meer grond.

Vraagprijs € 680.000,- k.k.

Meer informatie bij agrarisch makelaar G.M. van der Velden
van AgriTeam Noord-Holland 0226 - 355205

Agriteam Noord-Holland
Zandwerven 56, 1715 KM Spanbroek. tel: 0226 355205
spanbroek@agriteam.nl
WWW.AGRITEAM.NL

voegbedrijf EKSTEEN

Gespecialiseerd in het restaureren van oude gevels

- reinigen -
- snijvoegen -
- impregneren -

De Corantijn 26d, 1689 AN ZWAAG
T 0229 21 09 10, F 0229 27 25 84

ARNOLD'S BOUWMATERIALEN

in- en verkoop
oude bouwmaterialen

met name:
oude handvorm metselstenen
(Waal-, Vecht- en Rijnformaat),
plavuizen, tegels,
oude straatklinkers, etc.

Corr.adres: Magnusstraat 19, 1741 GP Schagen
Tel/fax: 0224 - 21 72 11 Mobiel: 06 - 53 85 88 66
Opslag: Nijverheidsweg 14 Schagerbrug

JELLE APPELMAN
Timmerwerken

Onderhoud
Nieuwbouw
Renovatie

Kievit 15 1645 TR Ursem
tel 072 502 18 55 mobiel 06 51 707 564
www.jelleappelman.nl

Het boerenhek

'Er zijn soms zaken in het landschap die geruisloos verdwijnen en voor je het weet is het te laat. Zijn alle houten hekken vervangen door zakelijke, stalen dingen die je al in heel Nederland ziet. Het streekeigene van houten damhekken is dan verdwenen'. Zo begint Landschap Noord-Holland een dringende oproep van de actie voor het behoud van het houten boerenhek. De Boerderijstichting is het daar van harte mee eens en steunt deze actie voor 200%! Eén ding is duidelijk, het houten boerenhek moet blijven. Behalve het streekeigen karakter is het boerenhek een prachtig, grafisch object, dat onze Noord-Hollandse vergezichten versterkt. Een merkteken in het landschap. Daar waar een iel ijzeren hek allang 'onzichtbaar' is geworden, blijft het houten hek met zijn veel duidelijker contouren het lijnenspel in onze polders versterken. In de subsidieregeling 'Landschapselementen'

is sinds 2003 -het Jaar van de Boerderij- de mogelijkheid opgenomen om het herstellen van houten boerenhekken door particulieren financieel te ondersteunen. Het Landschap wil met de genoemde actie echter geld inzamelen voor hekken bij de eigen landerijen. Deze zijn goed van model en formaat. Dit streven vraagt, nee schreeuwt dan ook om steun.

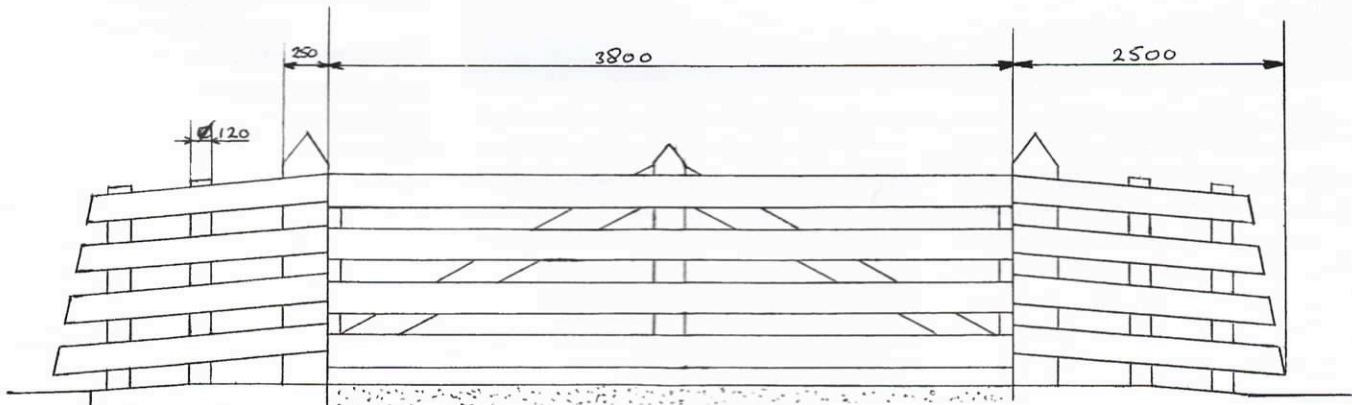
De Boerderijstichting brengt deze sympathieke actie van het Landschap graag bij de eigen vrienden en vriendinnen van de stolp onder de aandacht. U kunt een gift overmaken op gironummer 299215 van Landschap Noord-Holland te Castricum onder vermelding van 'boerenhek'. Elk bedrag is welkom.

Bouwtekening

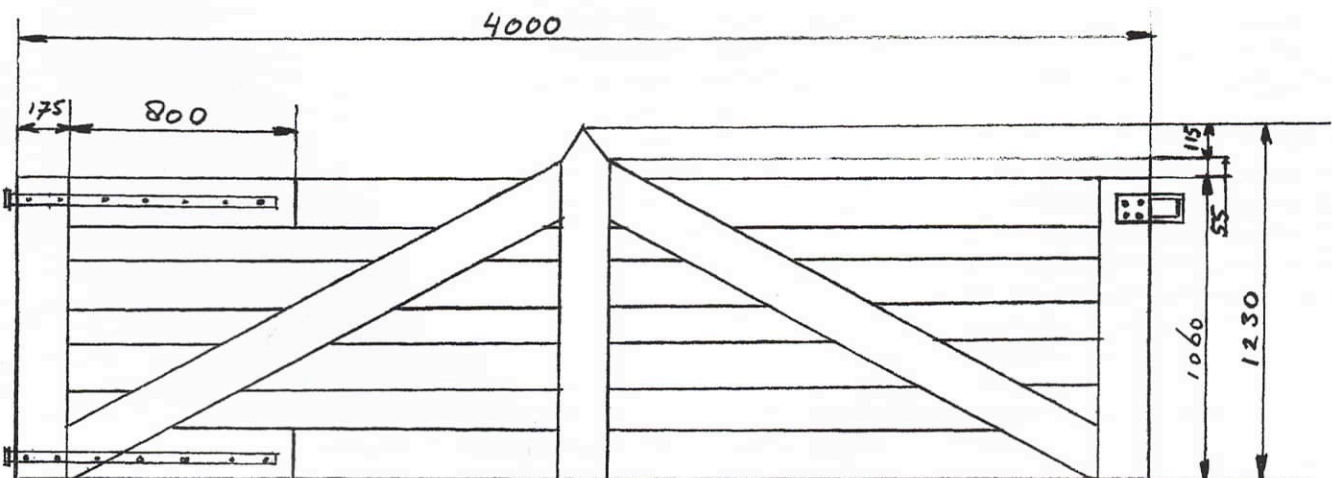
Om het houten boerenhek nog meer te promoten, staat hierbij voor uw eigen gebruik de bouwtekening. Het getoonde

model is dat van een hek met vier liggende planken, een omgekeerde 'V' en een verticale plank met punt in het midden. Ook twee zogenaamde vleugels. Als materiaal is te adviseren kastanjehout of milieuvriendelijk verduurzaamd hout, dat -onbehandeld- op den duur grijs wordt. De montage kan het best gebeuren tussen twee oude bielzen die stevig in de grond verankerd worden. (Stevige) scharnieren en sluitwerk zijn bij bouwmarkt, agricornentrum of (dorps) smid te koop. De vermelde maten zijn richtgetallen; de uitvoering is afhankelijk van de gewenste maatvoering.

Ter herinnering nog even dit: Cor van Sliedrecht uit Enkhuizen maakte het standaard boekwerkje 'Het Houten Hekken Verhaal' met tekeningen en foto's (te bestellen via T: 0228-319022). Zie ook het artikel in onze Nieuwsbrief 40, september 2004. ▲

Tekening van een boerenhek met vleugels. De maten zijn richtgetallen.

Achteraanzicht van een Noord-Hollands boerenhek of damhek met wat meer details.

Greta's Hoeve in de Wogmeer

Greta's Hoeve is sinds enkele jaren een van de rijksmonumenten van Wester-Koggenland. De stolp is deze bijzondere status dubbel en dwars waard. Niet alleen omdat de boerderij dubbel wordt bewoond door Jan Hoedjes en het echtpaar Andries en Trudy Kuiper-Hoedjes met dochter Frida. Ook niet alleen vanwege het dubbel vierkant. Het predikaat rijksmonument is te danken aan de waardige uitstraling. Terug naar het verleden.

FOTOS: ED DEKKER

Greta's Hoeve in de Wogmeer, anno 2005.

Jan Hoedjes en Andries en Trudy Kuiper -Wogmeer 88 en 88a- hebben een lange rij bewoners van deze grote boerenplaats achter zich. Te weten: Cor en Chris Hoedjes-Willenborg, Jan en Grietje Willenborg-de Jong, weduwe Arijaantje de Jong-Duijn met vier jonge kinderen, Pieter en Dieuwertje de Boer-Wester en Jan en Maartje de Boer-Visser. Zij waren vanaf rond het begin van de 19^e eeuw hun voorgangers.

Zie hier in een notendop de bewonersgeschiedenis in een periode van bijna tweehonderd jaar.

Midden 17^e eeuw

De oorsprong van Greta's Hoeve voert veel verder terug in de historie. Al op een kaart uit het midden van de 17e eeuw staat op deze plek bebouwing aangegeven. Deze kaart is vervaardigd in de jaren 1651-1654. De Wogmeer was toen al ongeveer veertig jaar droog. Het vermoeden bestaat dat Greta's Hoeve in oorspronkelijke vorm behoort tot de eerst gebouwde boerderijen in de nieuwe polder.

Dit vermoeden deelt Jan Hoedjes. Hij wijst daarbij op het vierkant, het hart van de boerderij. Het dubbel vierkant -de oorzaak

van de breedte van liefst 21 meter- verschilt sterk in ouderdom. Het oostelijke vierkant is beduidend jonger. De andere oerdegelijke houten constructie oogt eeuwenoud. Zeer waarschijnlijk dateert het oudste gedeelte van het vierkant uit de tijd van de eerste bebouwing op deze kavel, in de eerste helft van de zeventiende eeuw.

Eerste kadastrale kaart

Het zal deze boerderij zijn geweest die landmeter A. van Diggelen in 1826 tekende op de allereerste kadastrale kaart. De stolp op de kavel D 14 zal toen zo'n tweehonderd jaar zijn geweest. De oudste kadastrale kaart toont de vorm van de bebouwing. Onmiskenbaar is dit de plattegrond van een typische West-Friese stolp. Lange tijd was een dergelijke stolp in West-Friesland het meest gangbare type sinds circa 1550. Het uitsteeksel rechts aan de wegzijde was het voorhuis. Met daarnaast de opkamer (slaapkamer) en de dors. De rechte lange achterzijde was de koestal. Dors en koestal lagen dus haaks op elkaar. De woonkamer was aan de rechterzijde. Een ander mooi voorbeeld van een dergelijke West-Friese stolp is te vinden in Oosterblokker, Oosterblokker 103.

Bij een speurtocht door de geschiedenis van een boerderij vliegen de jaartallen je om de oren. Buiten zien we ook zo'n jaartal. Op de -ronde- schoorsteen staat 1868 aangegeven. De indruk bestaat dat in dat jaar de stolp volledig is vernieuwd. Daar wijst ook een kaartje in het archief van het Kadaster Alkmaar op. Het lijkt er veel op dat bij deze nieuwbouw het oude vierkant geheel of gedeeltelijk bleef staan. Dat was zeker niet ongebruikelijk en nog steeds niet. De huidige hoofdvorm van Greta's Hoeve zal dus zijn ontstaan in 1868, in een periode dat de landbouw in Nederland een glorieus kende.

In 1915 volgde nog een ingrijpende verbouwing. Hierdoor kreeg de boerenplaats aan de voorzijde zijn huidige, statige aanzien.

Gemeentewapen

Greta's Hoeve is een voorname boerenplaats. Niet voor niets siert het gemeentewapen van Obdam de voorgevel. De drie bekende wassende manen -wassenaars, in de taal van de heraldiek- zijn ooit aangebracht in het topje van de in het oog

Het gemeentewapen van Obdam boven in de voorgevel, met de drie bekende wassende manen. Ooit aangebracht door boer-raadslid Jan Willenborg?

springende dakkapel, net onder de fraaie makelaar. Het oostelijke deel van de Wogmeer, met Greta's Hoeve, behoorde tot de herindeling van 1979 tot de gemeente Obdam.

Eigenaren en bewoners

Een voorname boerenplaats, met recht. Met eigenaren en bewoners van aanzien. Al in 1697 was deze kavel eigendom van een hoofdvingeland van het polderbestuur, Jacob Pietersz Groot. Lange tijd woonde er een dijkgraaf. Pieter de Boer bekleedde deze vooraanstaande functie tot zijn dood in 1891. Jan Willenborg -oudere Wogmeesters herinneren hem- was heemraad van de polder Wogmeer én lid van de gemeenteraad van Obdam.

De westzijde. Rechts de vroegere veestalling, gebouwd in 1925. Langs de boerderij liepen vroeger de Wogmeerder kerkgangers naar de mis in Spierdijk.

De zoektocht naar de vroegere eigenaren van Greta's Hoeve begint in 1697. In dat jaar is Jacob Pietersz Groot eigenaar van de kavel. Hierna worden enkele andere bewoners belicht. Jan Simonsz de Boer (1784-1850) heeft een bewogen leven achter de rug. Hij is drie keer getrouwd geweest. Drie keer een ander persoon als de vrouw des huizes van Greta's Hoeve. Bij zijn zoon Pieter de Boer -eveneens landman- volgden de boerenknechten en dienstbodes elkaar snel op. Zijn huwelijk bleef kinderloos. Pieter de Boer liet in 1868 een nieuwe stolp zetten. In hoofdvorm ontstond toen de huidige Greta's Hoeve. Deze naam diende zich pas later aan.

Boedelbeschrijving

Na de dood van Pieter de Boer is een uitgebreide boedelbeschrijving opgemaakt. Deze acte geeft een prachtig beeld van de inventaris van Greta's Hoeve in 1892. De beschreven voorwerpen geven ook een indruk van het leven van toen. Elk voorwerp in alle vertrekken is geregistreerd. In de huiskamer hingen acht schilderijen en stonden vijftien stoelen en een pijpenstandaard. De twee voorkamers -links en

rechts- boden ruimte aan onder meer twee pendules, en glas- en aardewerk. De dorgaf plaats aan een wagen, een boerenwagen, een 'driewielde' kar en een jachtwagen.

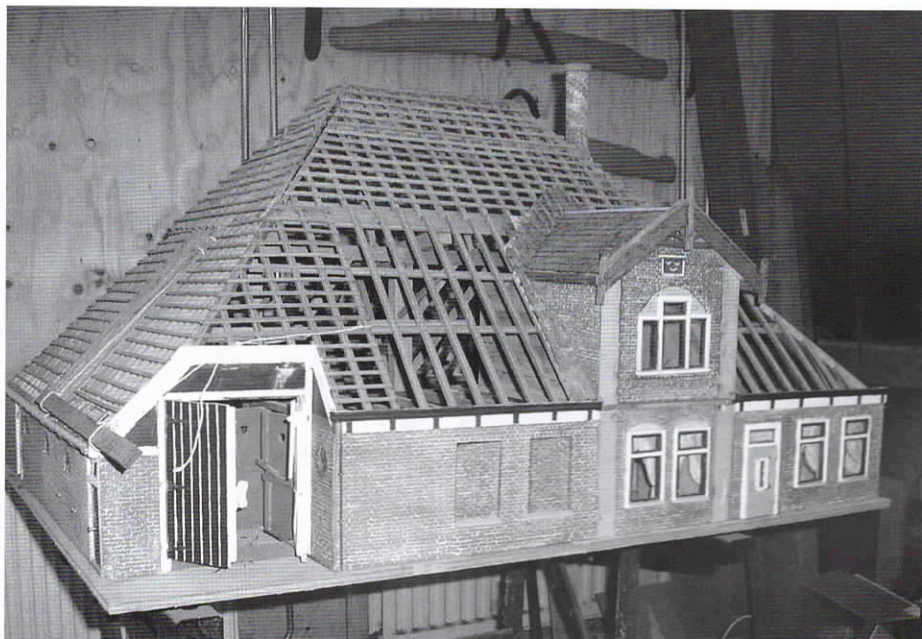
De opsomming van al het goud- en zilverwerk nam bijna een volledige pagina van de acte in beslag. Het kostbaarste bezit was een bloedkoralen ketting met boot (gouden of zilveren kettingslot, bezet met edelstenen), met een waarde van driehonderd gulden.

De hoeve nu

Met een forse verbouwing in 1915 verkreeg de stolp haar naam: Greta's Hoeve. De volledige aanduiding is sindsdien: *Anno Greta's Hoeve 1915*. Eigenaar Jan Willenborg noemde de boerenplaats naar zijn vrouw Grietje de Jong. De naam werd Greta's Hoeve. De hoeve heeft zijn agrarische bestemming verloren. Bij een rigoureuze inwendige verbouwing in 1987 is de stolp gesplitst in twee wooneenheden. Jan Hoedjes en het echtpaar Andries en Trudy Kuiper hebben het heel best naar hun zin op Greta's Hoeve. Vee is er niet meer te vinden. Koeien hebben plaats gemaakt voor scharrelkippen en sierfazanten.

Ed Dekker

Een uitgebreide versie van dit artikel is verschenen in de Wogmeerkroniek 2004. Dit jaarboek is een uitgave van de Beheersgroep FMA (Freek Masteling Archief) te Wogmeer.

Modelbouw, een grote hobby van Jan Hoedjes. Hij bouwt Greta's Hoeve van 21 bij 17 meter minutieus na, op een schaal van 1 op 25. Een deel van het dak blijft open voor het zicht op de vroegere indeling. Met paardenstal, achter de twee blinde vensters rechts naast de dorg, én met de vijf bedsteden. Het project verkeert in de fase van afronding.

Boersen Bliksemb beveiliging

U wilt bij onweer toch óók relaxed wonen?

- Bliksemb beveiliging
- Overspanningsbeveiliging
- Aarding
- Inspectie

Molenveld 4a 1777 HP Hippolytushoef tel. (0227) 594640 fax. (0227) 594641
E-mail: info@boersen.nl Internet: www.boersen.nl

**STEENHANDEL
MARTIEN MOL BV**
Tel. 072 - 5091707 Fax 072-5095825
Postbus 60 - 1870 AB - Schoorl

- groothandel in oude bouwmaterialen
- in- en verkoop gebruikte straatstenen
- gebikte metselsteen - dakpannen - plavuizen
- wandtegeltjes - ijzerwerk - hekwerk - enz.
 - schouwen en oud sanitair

OPSLAG:

Zijperweg 20, industrieterrein Lagedijk
Schagen
Tel. 0224 - 215235

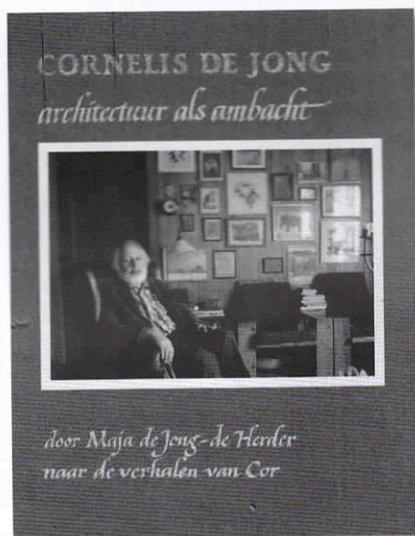
Bouwbedrijf A. PRONK B.V.

Oostwal 128, 1749 XP WARMENHUIZEN
tel. 0226 - 391374 fax 0226 - 392032
www.pronkbouw.nl info@pronkbouw.nl

*nieuwbouw - verbouw
onderhoud - restauratie*

Vakgroep
Restauratie

ISBN 90-9018232-2

Dit boek over de bekende stolpenkenner beschrijft zijn boeiende leven als architect, actievoerder, museumbeheerder en aquarellist en bevat honderden illustraties in kleur en zwart/wit.

Verkoopprijs € 29,95 (exclusief verzendkosten). Te bestellen of af te halen bij C. en M. de Jong, Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster, telefoon 0299 687407.

Voor verantwoord
tweede gebruik
van uw stolp

Architektenburo Cornelis de Jong bna of

Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473
e-mail abcdj@xs4all.nl, website www.abcdj.nl

Ruim Zicht

BOERDERIJEN ONDER HET ZAND
VAN AMSTERDAM NIEUW WEST

Marja van der Veldt

€ 18,50

ISBN 90 71123 65 0

Stichting Uitgeverij Noord-Holland
Postbus 40, 1520 AA Wormerveer, tel. 075 647 65 07

KWANTES MAKELAARDIJ CV DE SLEUTEL TOT AGRARISCH BEZIT

- Aan- en verkoop van bedrijven en land
- Aan- en verkoop buitengewoon en particulier onroerend goed
- Onteigening
- Pachtzaken
- Melkquotum
- Agrarische taxaties
- Financierings- en verbouwingstaxaties
- Advies en begeleiding bij emigratie (Interfarms Emigratieservice)
- Specialist in Buiten Wonen

Bezoek ook onze site www.kwantesmakelaardij.nl voor ons volledige aanbod.
Middenweg 9 • Andijk • (0228) 59 22 44 • www.kwantesmakelaardij.nl

DEELNEMER INTERFARMS EMIGRATIESERVICE

NIEUWE UITGAVE VAN

de stolp te kijk

J.J. SCHILSTRA L. BRANDTS BUYS C. DE JONG

PRIJS 19.50

ISBN 90-71123-78-2

STICHTING UITGEVERIJ NOORD-HOLLAND
T 075 647 65 07 F 075 647 67 11
WWW.UITGEVERIJ-NOORD-HOLLAND.NL

Met POM de boom in

De Pomologische vereniging, afgekort POM, zet zich in voor het behoud van de oude fruitrassen in Noord-Holland, vooral in de vorm van hoogstamfruitbomen. Hiervoor beschikt de vereniging over twee collectietuinen: de Abdijtuin van de Sint Adelbertusabdij in Egmond-Binnen en de Collectieboomgaard in Middenbeemster. In Egmond staan vele oude appel- en perenrassen op laag- of halfstam, vanwege de arme zandgrond. Ook is daar een aantal pruimen-, kersen- en bessenrassen. Een groepje vrijwilligers is er elke dinsdagochtend bezig om de tuin te onderhouden. De Collectieboomgaard, hoek Middenweg-Volgerweg in Middenbeemster, is in de herfst van 2003 aangeplant en omvat 60 hoogstambomen, 165 halfstammen en 60 zogeheten spillen. Allemaal verschillende

appel-, peren- en pruimenrassen! Ook deze tuin wordt door POM-vrijwilligers onderhouden, wekelijks op donderdagochtenden. POM organiseert diverse cursussen met veel voorkomende werkzaamheden als snoeien en enten van fruitbomen, over ziekten en plagen in de fruittuin en de bestrijding ervan en verzorgt vormsnoei-demonstraties. Voor leden zijn er speciale snoeidagen. Ook zijn er verenigingsactiviteiten als fruitrastentoonstellingen waar je ook appels en peren waarvan de naam niet bekend is, kunt laten determineren en bovendien is een kraam aanwezig voor promotie bij verschillende manifestaties waarbij ook adviezen over bijvoorbeeld aankoop van bomen worden gegeven.

Pom rukt uit

Dan is er nog de 'Mobiele Brigade', de groep van zo'n 10 vakbekwame snoeiers die tegen bepaalde vergoeding in Noord-Holland fruitbomen opknapt (bij bijvoorbeeld achterstallig onderhoud) en in het snoeiseizoen van november tot maart wekelijks op donderdagen met een ladderwagen door de provincie trekt. Mocht u

belangstelling hebben in het werk van onze vereniging of wilt u er lid van worden, neem dan contact op met Bob Jongejans (secretaris). Oosterweg M14, 1482 AJ Purmer, T: 0299-540639 of met Piet Groot in Obdam, T: 0226-453345. Het lidmaatschap is € 17,50 per jaar, de leden ontvangen het kwartaalblad waarin de verenigingsactiviteiten en veel wetenswaardigheden over fruit en fruitbomen.

Cursusprogramma seizoen 2005-2006

Snoeicursus 3 - 4 nov. Purmer
Snoeicursus 3 - 4 febr. Tuitjenhorn
Entcursus 25 febr. Middenbeemster
Ziekten en Plagen 20 mrt Middenbeemster
Vormsnoei 1 apr. Wogmeer

Verdere info: Jan Blankendaal, Limmen
 T: 072-5051205.

Ook organiseert POM een snoeicursus voor leden van het Landschap Noord-Holland, op 10 december. ▲

Te koop/gevraagd

Ter overname gevraagd

Bestaande stijlen (hout of beton) voor oprichten kapberg.

Contact: P. Bruin, Bovenweg 61, 1834 CB Sint Pancras T: 072-5621303.

Te koop (zie foto's)

Wethouder Tomsonbos 2, 1851 HA Heiloo

Bijzonder mooi in Heiloo-west gelegen stolpboerderij op een perceel van circa 1.870 m² grond, bouwjaar 1893 en in 1950 gedeeltelijk herbouwd. De inhoud van de boerderij bedraagt ca. 1.500 m³. Het plan is om deze stolpboerderij geschikt te maken voor dubbele bewoning, met daarin de authentieke details vermengd met een moderne tint. En niet te vergeten een schuur/garage als bijgebouw. De stolp bevindt zich technisch in een goede staat waarmee de indeling volledig naar eigen inzicht bepaald kan worden.

Heeft u interesse, of zoekt u al enige tijd naar zo'n locatie dan is hier uw kans.

Voor uitgebreide informatie:

R. Wagter, T : 072-5334823/06-15303876. ▲

stolpenwinkel

bestelbon

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij: (alle bestellingen inclusief verzendkosten)

- ... ex. boek **De Stolp te Kijk** à € 19,50
- ... ex. boek **'Ruim Zicht'** à € 18,50
- ... ex. Fietskaart 1: Hoorn-Hoogwoud à € 2,-
- ... ex. Fietskaart 2: Medemblik-Hoogwoud à € 2,-
- ... ex. Fietskaart 3: Schagen-Hoogwoud à € 2,-
- ... ex. Fietskaart 4: Schagen-Callantsoog à € 2,-
- ... ex. Fietskaart 5: Wieringen à € 2,-
- ... ex. Fietskaart **Beemster-De Rijk-Zeevang** à € 2,50
- ... ex. videoband **Stolp in Zicht** à € 16,-
- ... ex. dvd **Stolp in Zicht** à € 24,-

Bij de bestelling wordt een acceptgiro bijgeleverd.
 Uw bestelling wordt zo snel mogelijk uitgevoerd, echter kunnen wij geen vastgestelde levertijd garanderen.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
 Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
 Per fax bestellen: 072- 581 68 87; per e-mail: stolpen@xs4all.nl

Ontwerp en uitvoeren van
interieurbetimmeringen
voor boerderijen en landelijk gelegen
woningen zoals:

KEUKENS
SCHOUWEN
KASTEN
BEDSTEEWANDEN

gespecialiseerd in stijlen vanaf
de 17^e tot en met begin 20^e eeuw.

de Zinger

Traditionele stijlinterieuren

Dealer van **FARROW & BALL**
verven voor restauratie en decoratie.
Vele authentieke kleuren voor binnen
en buiten. Gratis kleurenkaart, ook
telefonisch te bestellen.

Verkoop van antieke bouwmaterialen
zoals:

DEUREN
SCHOUWEN
WAND- EN VLOERTEGELS
HANG- EN SLUITWERK
DAKPANNEN
DEURROOSTERS
LEVENSBOEMEN

en nog heel veel meer

Toonkamer en opslag: Noorddijk 18, Noordbeemster. Telefoon 0299 690273, info@dezinger.nl, www.dezinger.nl
Geopend: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur.

Houtaantasting?

HOUTWORM
BOKTOR
BONTEKNAAGKEVER

ATTACK

DIERPLAAGBESTRIJDING

EFFECTIEVE BESTRIJDING MET GARANTIE • ISO 9001:2000 GECERTIFICEERD
40 JAAR GESPECIALISEERD IN HET BESTRIJDEN VAN HOUTAANTASTERS, ZWAMMEN EN VOGELWERING

BEL GRATIS NOORD-HOLLAND: 0800-0242000

WWW.ATTACK.NL • VCA-GECERTIFICEERD • WWW.ATTACK.NL

MAATWERK IN:

KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN
LIJSTWERK

Visser **Hraam**

Tel. (075) 617 79 84, Zaandam

Sfeer van
Weijntjes

HANG- EN SLUITWERK
WEIJNTJES
EXCLUSIEF UIT VOORRAAD

Amsterdam Centrum - Amsterdam Z.O. - Utrecht
Naarden - Den Bosch - e-mail info@weijntjes.nl
Tel: 020 - 3113646 - Internet: www.weijntjes.nl

Aannemersbedrijf
M. Duinmaijer B.V.

- nieuwbouw
- verbouw
- renovatie
- onderhoud
- houtskeletbouw
- machinale houtbewerking
- kozijnsnpuiterij

Volger 45, 1483 GA De Rijp tel: 0299 673487 fax: 0299 674626 www.duinmaijer.nl

SCHILDERSBEDRIJF VAN BENSCHOP

schilderen - behangen - beglazen - kleuradviezen - decoraties - onderhoudsschema's - klein onderhoud

DE VERFFRAAIER!

Zegt wat hij doet,
doet wat hij zegt.

Uw kostbare stolpboerderij wordt door ons deskundig en k(l)eurig verzorgd!

Kerkstraat 40
1687 AS WOGNUM
www.deverffraaier.nl

0229 - 575 243
0622 - 799 263
info@vanbenschop.nl

ARCHITECTEN- EN
INGENIEURSBUREAU
W.A. DE HERDER BNA

Varkensgrasweg 3 - 5
WESTERLAND - HIPPOLYTUSHOEF

telefoon: 0227 - 591474
telefax: 0227 - 591931

De logica van de schoonheid

Aan de oostkant van Alkmaar wordt de N242 over het landschap uitgerold. Honderden bomen, en vier stolpboerderijen verdwijnen hierbij onder een geavanceerde wegenstructuur. Voor het verlies van al het groen is een mooi herplantingsplan gemaakt maar de stolpen komen nooit meer terug.

FOTO: S: BUREAU MONUMENTENZORG EN ARCHEOLOGIE ALKMAAR

De dubbele stolp aan de Nijenburgerweg 7, met nieuwe rieten kap, verkeert in uitstekende conditie en is voor vele nieuwe functies geschikt.

Dat het ook anders kan is aan de zuidzijde van dezelfde stad te zien. Op het industrieterrein Boekelermeer-zuid 2 voltrekt zich een klein wonder. In dit toch primair op de commercie gerichte plangebied staat de Belvedere-roos* in knop. Het begrip 'Behoud door ontwikkeling' genereert hier het behoud van landschap en stolpen. Geïnspireerd op een door de gemeentelijke afdeling Monumentenzorg en Archeologie van de gemeente Alkmaar opgestelde, cul-

tuurhistorische verkenning hebben de ontwerpers delen van de oude agrarische bebouwing geïntegreerd in de plannen. Het gebied is nog volop in ontwikkeling maar er is nu al te zien, dat het niet om een doorsnee industrieterrein gaat. De gebruikelijke aanblik ontbreekt; het polderlandschap leeft nog. Zo is de ruggengraat van de oude verkaveling, de Boekelermeerweg, nog herkenbaar en staat een deel van de kenmerkende oude bebouwing nog overeind.

Nu nog een landelijke weg dat als lint met boerderijen in het bedrijventerrein blijft bestaan.

Bestaande stolpen

Vanzelfsprekend is de stolpboerderij hierbij goed vertegenwoordigd. Vooral nog wordt er zelfs vanuit gegaan, dat ze alle zes gehandhaafd kunnen worden. Vanaf de N9 is het laatste half jaar duidelijk zichtbaar hoe de gemeente Alkmaar zich hier voor inzet. De grote monumentale stolp Nijenburgerweg 7 is aan de buitenzijde gerestaureerd en aan het herstel van de stolpschuur op Nijenburgerweg 5 wordt druk gewerkt.

Zonder dat duidelijk is wie de nieuwe eigenaar wordt, investeert de gemeentelijke afdeling Vastgoed Ontwikkeling hier haar geld in het behoud van de bestaande bebouwing. Maar ook de afdeling die zich bezig houdt met de uitgifte van alle nieuwe kavels denkt mee. Ook hier geldt, dat behoud alleen duurzaam kan worden geborgd door ontwikkeling. Er wordt actief gezocht naar bedrijven die de bestaande bebouwing als een extra mogelijkheid zien om zich te onderscheiden.

**Het project Belvedere is een landelijk beleidsinstrument waarbij integratie van oude en nieuwe functies het uitgangspunt vormt.* ▲

Voorbeelderf

Karakteristieke boerenerven staan onder druk. Vanwege de veranderde bedrijfsvoering van agrariërs wijzigt de functie van het erf, al bij de poort te zien met de vereiste veel bredere toegangsmogelijkheid. Bij grote nieuwe schuren en maneges wordt nog al eens de zicht ontnemende beplanting weggelaten -daar zijn in heel veel gevallen nota bene subsidiemogelijkheden voor-.

De burgerbewoning van de boerderij manifesteert zich met veelal de neiging tot zowel 'opleuken' als 'verstenen' waarbij streek-eigen soorten in erf en tuin verdwijnen ten koste van pad en terras of uitheemse bomen en planten. Hoe een authentiek Beemster boeren erf er uitziet is vanaf nu aangegeven in deze Werelderfgoed-droogmakerij. Op 16 september werd daar het eerste infopaneel onthuld aan de Middenweg 111. De andere drie staan bij de erven van Jisperweg 5, Westbeemster (Drie Linden) en Volgerweg 5 en 24 in Middenbeemster. ▲

STOLPEN IN HET NIEUWS

Uit het Noordhollands Dagblad, verzameld door Ed Dekker, journalist.

Sloop van 't Verbonden Hoofd in **SPIJKERBOOR**. Dit plan heeft afwijzende reacties gewekt. De eigenaren willen de stolp in dezelfde stijl herbouwen.

De gemeente lijkt een nieuwe stolp in **LAMBERTSCHAAG** niet toe te staan op de plek waar ooit twee stolpen stonden. De laatste van de twee verdween in 1984.

Een groep dakloze drugsverslaafden mocht niet langer wonen in een leegstaande boerderij in de Boekelermeer (**ALKMAAR**). De verslaafden verbleven er ruim een jaar.

Nieuw leven voor een stolp uit 1797. 'Starre Kroon' in **BURGERBRUG** is vervallen en wacht

volledige herbouw. Dit provinciaal monument wordt geheel in ere hersteld.

Vier generaties Posch hebben er geboerd. Nu biedt een stolp in **SCHELLINKHOUT** ruimte aan drie etages teakhouten meubelen. Het bedrijf Annapart heeft een breed aanbod.

Iedere stolp heeft haar eigen verhaal. Zoals die in **MIDWOUD**, waarin de bewoner zijn Museum 1940-1945 heeft ondergebracht. Schoolkinderen zijn vaste bezoekers.

Een bijzondere momentopname. Alle bewoners van **ZWAAGDIJK-WEST** zijn in een

fotoboek vereeuwigd bij hun huizen. Het het dorp telt meer stolpen dan gedacht.

Een woningstichting blijft streven naar herbouw van de in 2002 verbrande 'kerkboerderij' in **KOEDIJK**. De stichting wil er dementerende bejaarden laten wonen.

Vrijwel alle dagen bijna-bruidjes over de vloer, vaak in gezelschap van een vriendin en aanstaande schoonmoeder. In **OUDEDIJK** biedt een stolp een keur aan bruidstoiletten.

Een stolp bij **OTERLEEK** is gereed van de sloop. Een corporatie heeft plannen voor verbouwing tot woonappartementen. ▲

'Stolpenburg', een stolp in Zuid-Holland, in Moerkapelle (gem. Zevenhuizen). Foto opgestuurd door Margreet van der Krans-van der Spek. Haar grootvader staat voor de -nu grondig verbouwde- boerderij die rond 1660 in opdracht van de Haarlemse koopman Balthasar Coymans is gebouwd. ▲

Lezingen

De Boerderijstichting verzorgt lezingen met beeldshow over de stolpboerderij: historie, bouwkunde, regionale verschillen, gebruik, herbestemming en voorbeelden van goede en slechte restauraties.

Het komend programma:

10 oktober:

Zaandam (Nivon/Nutsvereniging)

20 oktober:

Zuiderwoude (Vrouwen van Nu)

24 oktober:

Oostzaan (Vereniging Industrieel Erfgoed)

Verdere info: secretariaat. ▲

Wie weet waar? Marrie Moget-Mellegers stuurde een afbeelding van een aquarel, in 1929 door haar grootvader G.H. Lückens gemaakt. Hij woonde in Hoorn en zijn werkgebied was West-Friesland. Daar ergens staat wellicht nog deze stolp, de plaats was er niet bij aangegeven. Wie een idee heeft: mail naar mmoget@xs4all.nl ▲

Nieuwsbrief nr. 43 van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', september 2005.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10-13 uur), fax 072 - 581 68 87, e-mail stolpen@xs4all.nl
website: www.boerderijstichting.nl

Giro 338181 t.g.v. Boerderijstichting Noord-Holland, Bergen NH.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging en advertenties: Carla Buijsman, ipsi b.v., Zwaag (0229 - 27 27 00)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Opplage: 2.100 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 3 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

Evert Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard

Mart Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

Evert Barendrecht (penningmeester)
Jan Greshoffstraat 20, 1822 JC Alkmaar

Willem Messchaert (perscontacten, vierkantdeling) Stierop 1, 1911 NG Uitgeest

Albert Bolt, Rijsenhout
Joop van Diepen, Oosterblokker
Sander Douma, Schermerhorn
Wim Schermerhorn, Grootchermer
Astrid van Seijen, Driehuizen
Piet Verhoeven, Heerhugowaard
Noud de Vreeze, Alkmaar
Anneke Zandt, Twisk

De adviseringscommissie:

Sander Douma, Allet Geertman (boerenerven) en ing. Pieter J. Pret (secretaris).

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische en onderwerpen over boerenerven 'op locatie' uit te brengen. Voor een dergelijk (eerste) advies wordt een bijdrage van € 70,- in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. Pieter J. Pret, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk. Telefonisch dagelijks bereikbaar van 10-16 uur: 072 - 562 47 05.

Te weten

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag).
- Geef tijdig eventuele adreswijziging door!
- Bij acceptgirokaart-overschrijving graag uw naam en adres vermelden.